

DI ANALYSE

Mie Bilberg, Chefkonsulent e-commerce, mlbi@di.dk
Asger Bjerg Pedersen, konsulent økonomisk politik & analyse, asbp@di.dk

SEPTEMBER 2023

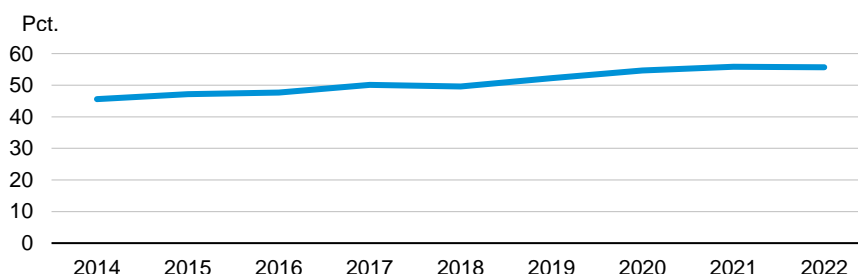
Danmark går glip af vækstmuligheder med digital handel

E-commerce er i hastig udvikling verden over. I en ny rapport om fremtidens job forudser World Economic Forum, at andelen af virksomheder med brug af e-commerce globalt set vil være på 75 procent om bare fem år. I Danmark går udviklingen den forkerte vej. Virksomhederne herhjemme har brug for flere medarbejdere med ekspertise i e-commerce: hver femte virksomhed har ubesatte stillinger, og vi står overfor nye krav til kompetenceudvikling af medarbejdere og organisationer.

DI har i analysen her søgt at give en aktuel status for e-commerce herhjemme. Den viser, at andelen af virksomheder med e-

Udbredelsen af e-commerce er gået i stå

Andel virksomheder med online salgskanaler (mindst 100 ansatte)

Anm.: Figuren omfatter virksomheder i private bverhverv.
Kilde: Danmarks Statistik og DI

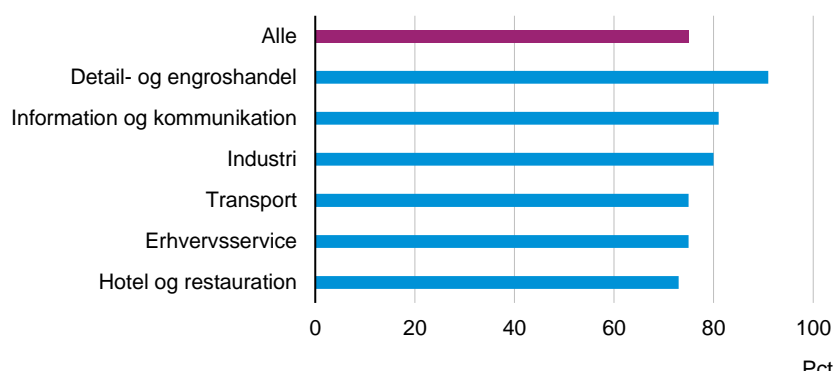
commerce de senere år er gået tilbage. Det sker på et tidspunkt, hvor udviklingen går stærkt i resten af verden. En af udfordringerne er, at virksomhederne har svært ved at få besat ledige stillinger med medarbejdere, der har de rette kompetencer inden for e-commerce. Det betyder, at dansk erhvervsliv og dermed Danmark har udsigt til at gå glip af store vækstmuligheder.

I 2022 var andelen af danske virksomheder i private byerhverv med e-commerce på 56 procent, for virksomheder med +100 ansatte. Det er et tal, der har stået nærmest stille siden 2020.

I World Economic Forum Future of Jobs Survey fra 2023 undersøges det, hvor tilbøjelige virksomheder med mindst 100 ansatte inden for alle brancher over hele verden er til at benytte et bredt udvalg af teknologier inden for de kommende fem år. På tværs af branchegrupperne angiver 75 pct. af virksomhederne, at de sandsynligvis vil benytte sig af e-commerce om fem år. I de private byerhverv er andelen generelt endnu højere. Hotel- og restaurationsbranchen er med 73 pct. den branche, hvor færrest forventer at benytte e-commerce, mens det i handelsbranchen er 91 pct., der forventer at benytte e-commerce om fem år.

World Economic Forum anslår, at tre ud af fire bruger e-commerce om fem år

Andel, der sandsynligvis vil bruge e-commerce om fem år, 100+ ansatte

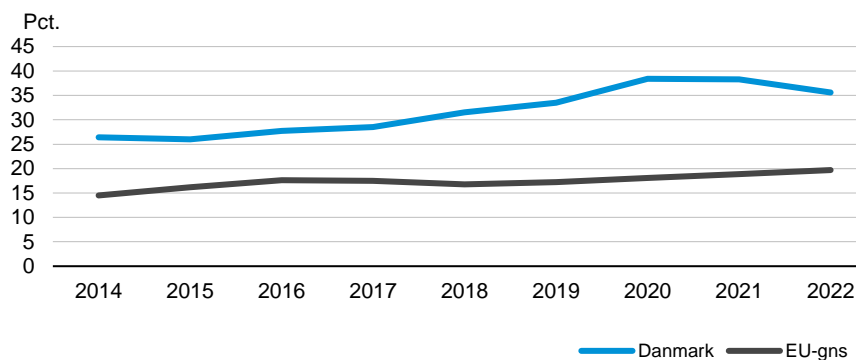
Anm.: Kun udvalgte brancher er vist for at sikre konsistens med Danmarks Statistiks undersøgelser af private byerhverv. Søjlen "alle" indeholder endvidere finansiering, landbrug o.l.

Kilde: World Economic Forum, Future of Jobs Survey, 2023

Tager man et bredere kig på det danske erhvervsliv ved at kigge på alle virksomheder i private byerhverv med mindst 10 ansatte, var det i 2022 36 pct. af de danske virksomheder, der benyttede e-commerce, mens EU-gennemsnittet var 20 pct.

Stigende udbredelse af online salg i EU

Andel virksomheder med online salgskanaler, mindst 1 pct. af

Anm.: Figuren dækker virksomheder i private byerhverv med mindst 10 ansatte.
Kilde: Eurostat og Danmarks Statistik

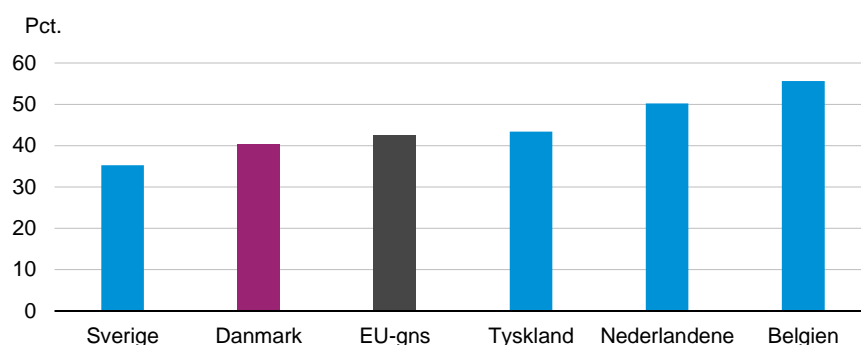
I mange år har Danmark været i front og i top tre, når det gælder andelen af virksomheder med onlinesalgskanaler. Men mens resten af verden har brugt pandemien som springbræt mod mere digitalisering af de kundevendte kanaler, er danske virksomheder gået i stå.

Danmark er bagud med e-eksport

Endnu værre står det til med onlinesalg over grænsen. Generelt set har europæiske virksomheder siden 2018 i stigende grad digitaliseret deres eksportsalgskanaler, og pilen peger forsat mod en stigning i det digitale salg i Europa og europæiske virksomheders handel over grænserne.

Danmark ligger under EU-gennemsnittet på online salg til EU

Andel virksomheder med websalg, der sælger til andre EU-lande

Anm.: Figuren dækker virksomheder med flere end 10 ansatte i private, ikke-finansielle byerhverv.
Kilde: Eurostat

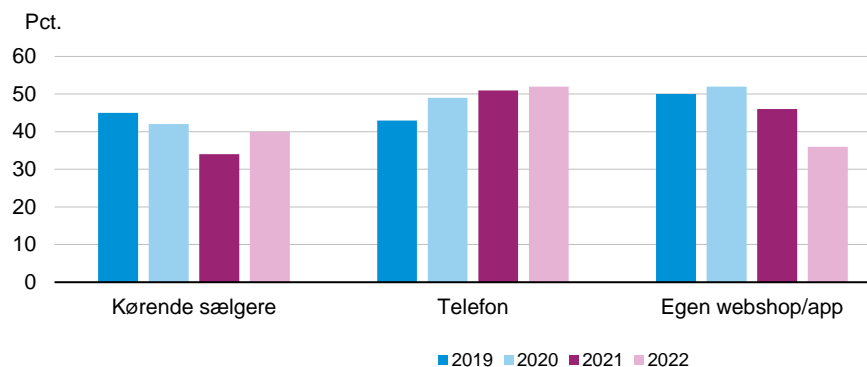
Men det går den helt forkerte vej for de danske virksomheder, når det gælder e-eksport. Hvor resten af Europa bevæger sig mod mere digitalt eksportsalg, er de danske virksomheder på vej mod mindre digitalt eksportsalg målt op i mod andre europæiske lande. Det giver anledning til bekymring.

Danske virksomheder satser på analog salg

Også på andre punkter går det for langsomt med den digitale handel i Danmark. I en tid med rivende digital udvikling, har de mest brugte salgskanaler for danske virksomheder siden 2019 været kørende sælgere, telefonsalg og egne webshops. Brugen af egne webshops steg fra 2019 til 2020 en smule og kom i 2020 op på 52 pct., der solgte via egen webshop. Siden da er andelen faldet til 36 pct. i 2022.

Brugen af webshops falder, mens sælgere vinder frem

Virksomhedernes brug af udvalgte salgskanaler

Anm.: Svar på spg.: "Hvilke salgskanaler benytter virksomheden i dag?"

Figuren viser de tre mest udbredte salgskanaler. Andre salgskanaler er bl.a. e-mail og egne fysiske butikker.

Kilde: DI's B2B-indkøbsanalyse 2022. n=504, 502, 454 og 486 fra 2019 til 2022.

Brugen af telefonsalg er omvendt steget jævnt over perioden fra 43 pct. i 2019 til 52 pct. i 2022. Virksomhedernes brug af kørende sælgere faldt fra 2019 til 2021, hvor 34 pct. benyttede sig af kørende sælgere. I 2022 steg andelen dog igen, så 40 pct. af virksomhederne stadig benyttede sig af kørende sælgere.

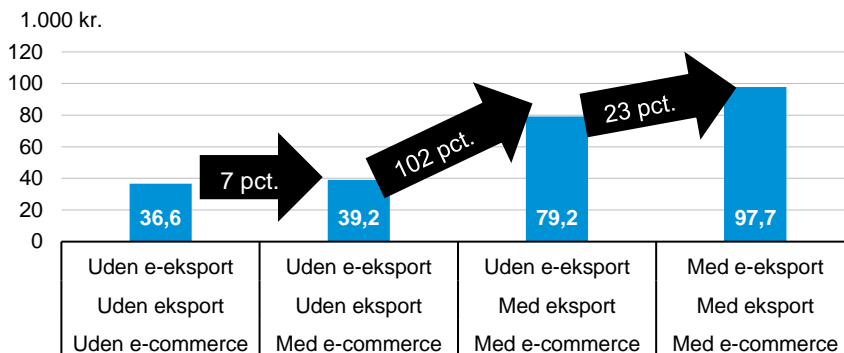
Når Dansk Industri spørger danske virksomheder, hvorfor de prioriterer det analoge salg over det digitale salg, lyder svaret, at deres produkter er for svære at sælge online, og at kunderne hellere vil mødes analogt. Det er dog ikke det samme svar, virksomhedernes kunder giver, når Dansk Industri spørger. Den danske professionelle indkøber anvender i gennemsnit 2,6 forskellige indkøbskanaler, og 61 procent anvender webshops som indkøbskanal, da de oplever det som tidsparende. Denne præference er stigende også efter Corona, hvor både indkøbere og forbrugere er blevet glade for de nye vaner.

Højere indtjening i virksomheder med e-commerce og e-eksport

Der er ellers meget at vinde for danske virksomheder, når det gælder onlinesalg og e-eksport. I en analyse udført af Dansk Industri, hvor 4000 virksomheders regnskaber for 2020 blev gennemgået, tegner der sig et billede af, at medianindtjeningen per medarbejder er 102 pct. højere blandt virksomheder med onlinesalg end i virksomheder uden. Medianindtjeningen er yderligere 23 pct. højere i virksomheder, der ikke bare eksporterer, men eksporterer via e-commerce, altså har onlinesalg over grænsen.

Højere indtjening i virksomheder med e-commerce

Median af ordinært resultat pr. ansat i industri- og handelsvirksomheder

Anm.: E-commerce defineres som salg via web eller EDI.
Kilde: Danmarks Statistik og DI

Det tyder også på, at den virksomhed, der har onlinesalg på hjemmemarkedet, ikke har lang vej til at udnytte potentialet også på eksportmarkederne.

Hvad betyder e-commerce for beskæftigelsen?

Digitale platforme, apps, e-commerce samt AI forventes alle at føre til væsentlige ændringer på arbejdsmarkedet. Nogle job vil blive nedlagt og erstattet af andre funktioner, men samlet set forventes digitaliseringen af kunderejsen og handel at skabe flere jobs, end der nedlægges. Danske virksomheder skal i den forbindelse være opmærksomme på, at kompetencebehovet er anderledes for medarbejdere, der arbejder med onlinesalg end for medarbejdere, der arbejder med f.eks. telefonsalg eller som kørende sælgere. Det er vigtigt, at e-commerce bliver en del af det strategiske program, og at organisationerne er med i transformationen, fordi når der digitaliseres i de kundevedtede kanaler griber det ind på tværs af hele organisationen.

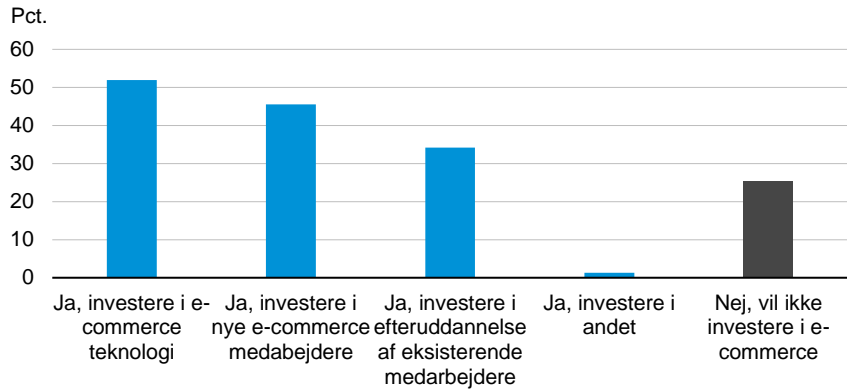
I Danmark kæmper virksomhederne med arbejdskraften

En DI-undersøgelse peger på, at det går for langsomt med at få organisationen på plads i danske virksomheder, når det gælder e-commerce, og at det er her, at kæden hopper af for virksomhederne.

Tre ud af fire svarer, at de planlægger at investere i e-commerce indenfor de næste to år, men der er mere vilje til at investere i teknologi end efteruddannelse.

Tre ud af fire planlægger investeringer i e-commerce

Virksomhedernes forventninger til investeringer i e-commerce de næste to

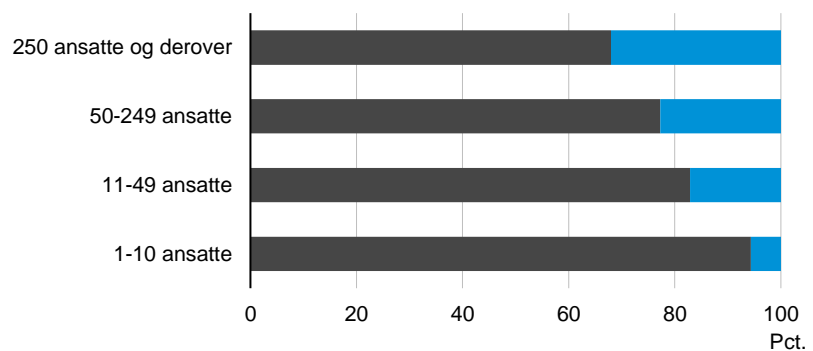
Anm.: Svar på spg.: Forventer I i virksomheden at skulle investere (yderligere) i e-commerce inden for de næste 2 år? n=313
 Kilde: Spørgeundersøgelse af Wilke for DI og Postnord

46% svarer, at de planlægger at investere i nye e-commerce medarbejdere indenfor de næste to år. Det bliver dog ikke så nemt, som man kunne håbe på.

Hver femte danske virksomhed har nemlig ledige stillinger lige nu. Særligt de store virksomheder er udfordret, her har hver tredje ubesatte stillinger. Dette skyldes, at de store virksomheder i højere grad søger specialister, og dem er der alt for få af.

Hver femte virksomhed har ledige e-commerce-stillinger

Virksomheder med ledige stillinger inden for e-commerce

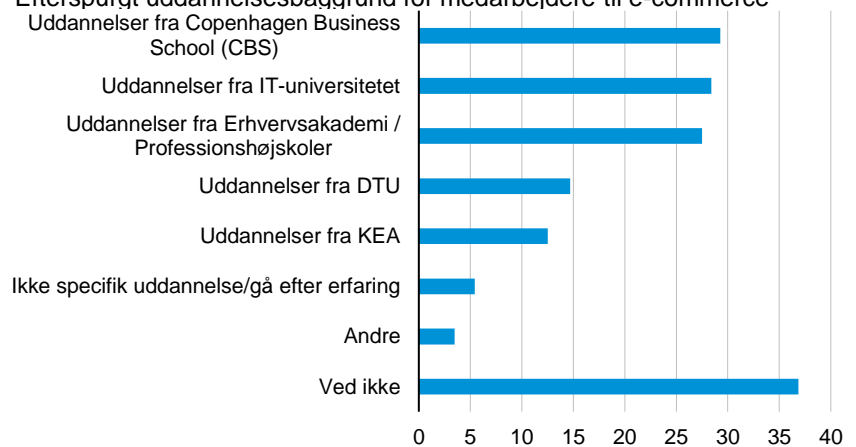

Kilde: Spørgeundersøgelse af Wilke for DI og Postnord. n=313.

En anden barriere for de danske virksomheder er, at de er usikre på, hvilken uddannelsesmæssig baggrund der skal løfte opgaven for dem. 37% af de adspurgte virksomheder i en analyse foretaget af Dansk Industri og PostNord i juni 2023, svarer, at de ved ikke, hvilken uddannelsesbaggrund deres kommende e-commerce medarbejdere skal have.

Mere end hver tredje er usikker på uddannelsesbaggrunden

Efterspurgt uddannelsesbaggrund for medarbejdere til e-commerce

Anm.: Svar på spg.: Hvis I skulle ansætte nyuddannede medarbejdere til e-commerce, hvilke(n) uddannelsesbaggrund(e) vil I så efterpørge? Det er muligt at angive flere svar.

Kilde: Spørgeundersøgelse af Wilke for PostNord og DI. n=313.

Kilde:

Dansk Industri - B2B e-commerce analyse – 2022

Dansk Industri - Danskernes e-commerce tracker – 2022

Dansk Industri - Fakta om onlinesalg Europa - 2023

World Economic Forum - Future of jobs analyse – 2023

Dansk Industri & PostNord - De danske organisationer analyse – 2023.